

Taxele de mediu pot fi un stimulent pentru reducerea poluării

Autor: Laura Ciobanu, Manager, Schimbări Climatice și Sustenabilitate, EY România

Influența negativă a dezvoltării economice asupra mediului înconjurător este un fapt recunoscut de multă vreme. Pe fondul multiplelor provocări generate de necesitatea protejării mediului, guvernele se confruntă acum cu o presiune tot mai mare de a identifica noi modalități de diminuare a impactului activităților antropice asupra mediului, fără a afecta însă creșterea economică. Este de la sine înțeles că influența acestor măsuri se va reflecta asupra activității producătorilor.

Materialele plastice au devenit o preocupare majoră și o prioritate pentru Uniunea Europeană (UE), având în vedere că se produc din ce în ce mai multe produse din plastic. De exemplu, în 2016 au fost produse aproximativ 60 milioane de tone plastic la nivelul UE, potrivit [Plastics Europe](#), de 20 de ori mai mult decât în anii '60. Din cantitatea totală, aproape 40% constă în ambalaje din plastic. Este important de menționat că aceste valori nu includ și fibrele din PET, ceea ce ar presupune o majorare semnificativă a cantităților finale.

Deși rata de reciclare a ambalajelor din plastic a crescut la nivelul întregii Uniuni Europene, la aproape 41% în 2016, trebuie să ținem cont că producția de plastic crește și ea

într-un ritm alarmant.

În acest context, taxele de mediu joacă un rol important și reprezintă un instrument util în creșterea gradului de conștientizare în rândul companiilor, dar și al populației, care trebuie să țină seama de impactul asupra mediului și, de asemenea, să înțeleagă cum se traduc în costuri activitățile sau comportamentele lor.

Drept urmare, în multe țări, nivelul taxelor percepute tuturor companiilor care plasează ambalaje pe piața națională este destul de ridicat. Aceste tipuri de taxe fac să crească prețul produselor finite, dar reprezintă și un stimulent pentru:

- Creșterea performanțelor în materie de inovare: companiile trebuie să dezvolte noi tipuri de ambalaje, produse din materiale mai rezistente, care pot fi reparate mai ușor și care pot fi reutilizate. Un beneficiu suplimentar al folosirii ambalajelor reutilizabile este faptul că taxele de mediu se plătesc o singură dată, și nu la fiecare introducere pe piață a ambalajului respectiv;
- Optimizarea modului în care sunt ambalate mărfurile, precum și optimizarea formei ambalajului, astfel încât consumul de materiale/materii prime să fie redus;
- Încurajarea companiilor să conceapă și să utilizeze ambalaje din plastic care să fie mai ușor de reciclat, astfel încât să se promoveze dezvoltarea de ambalaje mai durabile;
- Îmbunătățirea colectării separate a deșeurilor pentru a asigura o mai bună calitate a resurselor utilizate în industria de reciclare.

Astfel, se remarcă tendința de adoptare cât mai largă a conceptului de economie circulară, în care se pune un accent major pe reutilizarea și reciclarea produselor și a materialelor, în detrimentul eliminării acestora. Având în vedere acest lucru, dar și faptul că până în 2030 toate

ambalajele din plastic plasate pe piața UE trebuie să fie reutilizabile sau reciclabile, acesta este cel mai potrivit moment pentru companii să înceapă să inoveze cu adevărat, să își regândească strategia, iar protecția mediului să reprezinte unul dintre pilonii principali în tranziția către un model de business sustenabil.

Putem remarca și în rândul societăților din România un interes în creștere față de diverse soluții adaptate la cerințele economiei circulare. Un exemplu ar fi logistica inversă prin care societățile pot adopta, de pildă, politici de returnare care să permită consumatorilor să se debaraseze de produsele vechi, atunci când achiziționează altele noi. În acest fel, se pot reutiliza sau recicla atât materialele conținute în produs, cât și ambalajele acestora, după ce durata de utilizare a produsului s-a încheiat. Totodată, acest demers ar putea oferi și opțiunea ca nu doar produsele uzate, ci și piesele de schimb sau componentele să poată fi returnate, pentru a merge către remanufacturare, reparare sau reciclare, în funcție de cea mai potrivită soluție.

O altă oportunitate este legată de înlocuirea materialelor din plastic de unică folosință, dată fiind adoptarea de către Parlamentul European a Directivei privind produsele din plastic de unică folosință. În acest context, până în 2021 vor fi interzise farfuriile, tacâmurile de unică folosință, paiele pentru băuturi, bețișoarele pentru urechi și altele. Prin urmare, companiile nu au stat prea mult pe gânduri și au început să vină cu alternative la ambalajele tradiționale din plastic, cum ar fi cele fabricate din amidon de porumb sau din trestie de zahăr.

Este adevărat că, pe termen scurt, tranziția către un model de business sustenabil poate părea mai puțin profitabilă. Pe termen lung însă, studiile economice au demonstrat că sustenabilitatea va determina o creștere a eficienței proceselor, ce se va traduce ulterior printr-o reducere de costuri. În plus, orientarea către aceste noi soluții vine și

cu beneficii privind reducerea poluării, mai puține deșeuri generate și un impact pozitiv asupra vieții omului și asupra mediului. Totodată, este important de menționat și faptul că aceste eforturi ar putea fi finanțate prin fondurile de cercetare ale UE.

Așadar, putem afirma că taxele de mediu pot avea un rol pozitiv în încurajarea companiilor, organizațiilor, dar și a consumatorilor finali să își schimbe comportamentul. Astfel, acestea pot reprezenta nu numai un instrument de taxare, ci și o pârghie economică cu un rol semnificativ în soluționarea problemelor de mediu și în reducerea impactului negativ asupra mediului înconjurător.